

— Mne, prosím, zo sto na dvesto, ozývajú sa hlasy v kancelárii učtár v dňoch výplaty. Tu netreba poľomných slov...

Jak žijí rolníci NA MORAVSKÉM SLOVÁCKU

Zahraniční propaganda občas tvrdí, že se naši rolníci mají špatně, že nemají často ani korunu na hotovost. Autoři těchto výmyslů by měli navštívit některou naši obec. Přesvědčili by se o pravém opaku.

Navštívili jsme nedávno Blatnici pod sv. Antonínkem, zemědělskou obec na Moravském Slovácku. Středem této obce prochází betonová dálnice, kolem níž jsou seskupeny čisté a úpravné domky. Teď tu všude kolem vládne zima, se všemi svými kouzly a půvaby, ale půda je zde úrodná. Na stránkách kopce se táhnou švestkové sady a pod nimi vinice. Žijí zde drobní a střední rolníci. Několik z nich založilo nedávno zemědělské družstvo.

Jak zde lidé žijí, jaké jsou jejich příjmy?

Začneme třeba u mléka. »Každý měsíc vyplácíme za mléko,« uvádí vedoucí pracovník místní mlékárny, »přes 30.000 korun. Mezi nejlepší dodavatele mléka patří Jan Staněk. Na příklad v říjnu dostal jen za mléko 2055 Kčs.« Od zástopce okresního plomocnicka ministerstva výkupu jsme se dověděli, že v minulém roce dostali blatničtí zemědělci téměř čtvrt milionu korun jen za lodávky vepřového masa nad stanovený úkol.

Vedoucí místní prodejny spotřebního zboží propočítal, že zdejší rolníci dostali vypláceno na 600.000 Kčs za ivestky, vno, česnek a jiné plodiny, ež od nich prodejna odkoupila. Vedle oho dojížděli se svými výrobky na týlenní trhy do okolních měst, i do Gottvaldova a Brna. Tajemník místního árodního výboru v Blatnici odhaduje,

že dobrý hospodář získá v úrodném roce jen za vno kolem 50.000 Kčs.

To je jen letní pohled na některé z příjmů blatnických rolníků. A jak používají svých výdělků?

V obci roste počet osobních aut. Začátkem letošního roku tam bylo 23 osobních aut. Deset dalších rolníků má objednáno nové vozy Škoda 440 v prodějně v Uherském Hradišti. V poslední době si šest jednotlivě hospodařících rolníků koupilo také traktory. Loni zde vyrostly čtyři nové rodinné domky a deset dalších se rozšiřovalo.

Ale podívejme se ještě na jiná čísla a fakta: V obci je asi 100 motocyklů a domácích vodáren. V každém druhém domě je elektrická pračka a roste i počet elektrických chladniček. Před válkou bylo v obci sotva 50 rozhlasových přijímačů, dnes už zde bylo vydáno takřka 400 rozhlasových koncesí, takže přijímač je prakticky takřka v každé rodině.

A spotřeba potravin? Před vánoci nakoupili blatničtí občané za čtvrt milionu korun nejrozličnějších potravin. Měsíčně se zde prodá téměř vagon masa a uzenin.

Za povšimnutí stojí ještě jedno: Poštovní úředník v Blatnici potvrzuje, že se odtud posílají desítky balíků do ciziny. Zvláště před vánočními svátky jich bylo hodně. Tyto balíky posílají obyvatelé Blatnice svým příbuzným a známým, kteří kdysi opustili rodnou obec a šli za chlebem do světa, neboť ani vinorodé stráně tohoto kraje je nemohly uživit.

Snad jsou to vše jen suchá a chladná fakta. Potvrzují však, že zdejší občané žijí radostně a bohatě. mv

Přijde jaro, přijde...

Někdo možná namítne, že je předčasné mluvit o jaru, zvláště teď, kdy jsou v celé Evropě třeskuté mrazy. Ale i ty pomínou, neboť takový už je zákon přírody, a všemi tak očekávané jaro se svým hřejivým sluníčkem přijde. Avšak o tom jaru, které probouzí přírodu ze spánku a mění ji v divoký obraz, mluvit ani nebudeme.

Máme na mysli jiné jaro — tradiční hudební festival »Pražské jaro«. I když jsou ještě pražské zahrady pod sněhem, nebude dlouho trvat a rozezní se hudbou a zpěvem mistrů, kteří se sem sjedou, jako každý rok, téměř ze všech konců světa.

Letošní »Pražské jaro« bude mít jednu zvláštnost. Bude probíhat převážně ve znamení Mozartovy hudby a jeho vztahu k Praze. V repertoáru všech předních dirigentů, kteří budou letos hosty festivalu, bude alespoň jedno Mozartovo dílo. Pořadatelé se už dnes snaží umístit co nejvíce koncertů do historického prostředí Bertramky.

Jaká překvapení chystá letošní festival svým návštěvníkům? Tak především to bude sedm představení berlínské »Komische Opera«, která uvede i dvě inscenace známého režiséra Waltra Felsensteina, dále koncerty »Videňských symfonií« s dirigentem profesorem Moralem a jugoslávský komorní orchestr s dirigentem a violoncellistou A. Janigrem.

Přijede několik významných dirigentů, Georg Szell z USA, André Cluytens z Francie, dr. Hans Schmidt-Isserstedt ze západního Německa a celá řada dalších vynikajících umělců z celého světa. Jmenujme alespoň několik: Wilhelm Kempff ze západního Německa, Arthur Gruniewicz z Belgie, francouzská pianistka Monique de la Bruchollerie, americký klavírista J. Katchen, sovětský houslista Igor Oistrach (syn vynikajícího virtuosa Davida Oistracha), dále sovětský basista Pirogov.

Je jich tolik, že všechny nemůžeme ani vyjmenovat. Už dnes se celá Praha těší, že až přijde skutečně to jaro, bude opravdu slavné. —

Premiéra filmu »Sál země«

Dne 13. února byla v Praze premiéra pozoruhodného americko-mexického filmu »Sál země«. Zúčastnila se jí také hlavní představitelka Rosaura Revueltas, která dostala cenu za nejlepší ženský herecký výkon na minulém mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech. Režisér filmu H. J. Berman nešel za toto své dílo americkému vězení a Rosaura Revueltas byla deportována.

Ó Velvary...

Jestli umějí pánové v tak zvané »Radě svobodného Československa« zpívat, bylo by nyní docela stylové, kdyby si prozpěvovali písničku »Ó, Velvary, Ó, Velvary, kde jsou mé dolary...« — Jak oznámil v minulých dnech západoněmecký časopis »Der Sudetendeutsche«, rozhodli se prý totiž Američané zastavit financování »rady« a »od prosince ji již nedali k dispozici žádné peníze«.

Po sedmi letech — píše časopis — přišli konečně Američané na to, že »Rada svobodného Československa« je nejen úplně zbytečná, ale dokonce amórní instituce.

List konstatuje, že »rada« nejen neudělala nic pro český a slovenský exil, ale ještě prý »zdiskreditovala jeho z počátku dobré jméno.« — Nu, dodáváme my, s tím »dobrým jménem« pomalu, ale v tom, že pánové z »rady« nic neudělali pro exil, že se vůbec nestarali o to, jak žijí v emigraci jimi svedení prosti uprchlíci, má list pravdu. Podle slov časopisu, s nimiž je třeba rovněž souhlasit,

»posledních dlouhých sedm let nedělali pánové v »radě« nic jiného, než se starali o zajištění svých měsíčních platů a že o ně bojovali. Nebylo dosaženo žádných výsledků v praktické činnosti.«

»Radu« dosud financoval tak zvaný »Národní výbor pro svobodnou Evropu — NCFE«, jenž prý nyní přislíbil pouze »morální podporu« při vytváření pracovního výboru. V tomto pracovním výboru se už nevy-

stýtají jména Ripky, Majera, Lettricha a některých dalších bývalých předáků. »Dr. Ripka přesídlil po krachu své politiky do Londýna« — sděluje časopis. *

Někdo by tedy mohl nyní usoudit, že emigrantští »výdovce« začínou teď sdílet stejný osud, jako řadoví uprchlíci, o něž se po celá léta nestarali. Ale žádná kaše se neří tak horká, jak se uvaří. Tito politikáři, kteří si za celá léta zvykli prodat se komukoli, kdo dá peníze, si jistě zase nějak zajistí přiměřenou dolarovou apanáž. Toho bohdá nebude, aby snad šli pracovat, nebo dokonce cizinecké legie, kam tak ochotně nechávali verbovat řadové uprchlíky.

Však »Der Sudetendeutsche« současně se zprávou o bankrotu »rady« sděluje, že za určitých podmínek je NCFE přece jen ochoten financovat pracovní výbor »rady«. Musí prý ale vyvíjet »skutečnou kulturní a sociální činnost«, při čemž nebylo blíže vysvětleno, jak si tuto činnost NCFE představuje.

Dá se tedy soudit, že Američané chtěli pánům v »radě« možná jen připomenout, jak je drží v ruce a ještě více si zajistit jejich naprostou poslušnost. V písničce, již jsme článek začínali, jsou také slova »jed' jsem, pil' jsem, hodoval' jsem«. Na to si pánové z »rady« za ta léta zvykli. A udělají jistě všechno, přijmou každou podmínku svých zaměstnavatelů, aby o to nepřišli.

R. BROŽ

Dolary ve vzduchu

Už mnohokrát bylo řečeno, že veškeré akce s letáky, dopravování pomocí balonů do Československa, se mijejí jakýmkoli účinkem a Československého lidu — je — že tyto akce jeho nenávisť proti americkým těmto provedení. A nyní to máme znovu potvrzeno — tentokrát ze západního pramene.

Pražský dopisovatel amerického listu »New York Times« píše o rozhořčení, které vyvolalo vyřazení balonů v Československu, a sděluje, že tato otázka vyvolala mezi západními kruhy v Praze živou debatu.

Četní západní diplomaté — konstatuje dopisovatel — se domnívají, že balony s letáky již

dávno ztratily užitek, který mohly mít... Tito pozorovatelé nevěří, že rozhořčení československé vlády pramení ze slabosti nebo strachu před účinkem těchto propagandních letáků... kampaň není — že nemají větší sílu než letáky.

Část pražských diplomatů prý — jednoduše říká, že »jak balony, tak vysílání stanic »Svobodná Evropa« jsou špatnou propagandou«.

A my můžeme dodat, že je to vyhazování dolarů do vzduchu. Ovšem, to zřejmě nevede k americkým kšeftářům, kteří si na dodávkách balonů a jejich zařízení masí kapsu. Však to americké obyvatelstvo svými daněmi zaplatí. M. S.

Naše reportáž

NA BESEDĚ U OVČÁKŮ

Cesta za naši dnešní reportáž nás několikrát vedla do českého pohraničí. I tachovský okres za ovčáckými místy. Proč právě tam a proč za ovčáky, hned vysvětlíme.

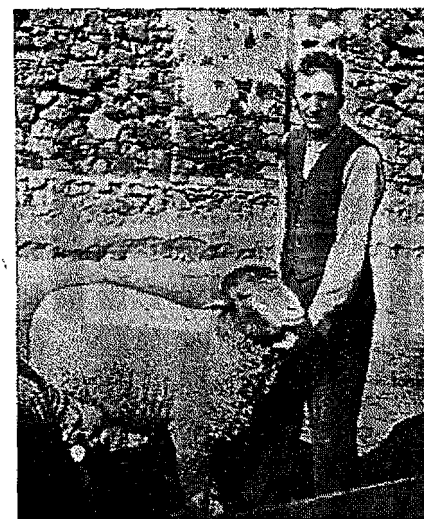
Ovčáci Karel Worschech a Jan Wilhelm jsou německé národnosti. Slýcháváme dosti často zastřené i nestřené útoky revanšistických představitelů proti naší vlasti. Rádi by se vrátili spolu s českými zrádci za pomoci verických zbraní na stará místa, aby ohlí zavést znovu starý pořádek. A ní tajemstvím, že už dnes se pro ednictvím Peroutky a Tigrída děti čuží živého medvěda. Nu, to je jejich c.

Jsou však i jiní Němci, kteří v takové perspektivě nestojí. Mezi ně patří i známý ovčácký mistr, který teprve v novém Československu našel opravdovou šťastnou vlast. Vydali jsme se k nim, abychom se podívali, jak žijí.

Karlu Worschechovi je jistě přes pátá. Ale mezi svými ovci se cítí le jako mladík. Vyběhl jsme z domu, ve kterém bydlí se svou ženou, a mou do stáji. Krajina kolem je zalána sněhem, kdesi v dálce vyčnívají i obzory vršky Českého lesa.

Ined při prvním kroku ve stáji použijeme, jak z ovčáka Worschecha řekne hrdo nad jeho stádem, kde se před námi rozestupuje jako bílá ina pod dotekem větru. A věru, má naň hrdý. Jeho stádo bylo klasifikováno jako superelitní. Věřte, že při ůedu na převalující se kopečky huě e vlny, se člověk až srdce směje. 'upřesňovat takové stádo, to není jen . To už musí být člověk na slovo tým odborník, opravdovým mis-

trm řemesla s dlouholetými chovatelskými zkušenostmi, s neobyčejně vytříbeným smyslem postřehnout sebe-menší změnu v chování zvířat, a konečně i se zvěrolékařskými dovednostmi. A ovčáci Worschech a Wilhelm se mohou všemi těmito vlastnostmi chlubit plným právem. Jejich stáda jsou stará přes sto let a ovčáci dědí pečl o ně z otce na syna už po několik generací.

»To je tak,« vysvětluje jako by se omluvou mistr ovčák, »člověk žije mezi těmi ovci od mládí, pomáhá tátovi v práci, a tak si už potom nedovede ani představit, že by mohl dělat něco jiného. Přiroste to člověku k srdci.«

Mistr Worschech občas prohrábne hmatatý kožík berana, který se mu připele pod ruku, pečlivě pozoruje vlnu,

krouží do svátku a zkouší její pevnost. Usměje se, ale pak nám k našemu překvapení povídá: »Nějsme s tím moc spokojeni. Ačkoliv hned dodává: »Do tří let chci zkvalitnit celé stádo o plných sto procent. Zatím to není tak dobré jak bych si přál...«

To je ovšem přehnaná skromnost ovčáckého mistra, neboť už dnes má takové stádo, že by mu je mohl každý závidět. Ale nájďme se ještě podívat na jeho bratrance Jana Wilhelma, který žije o několik vesnic dál.

I o něm platí doslova to, co jsme řekli o mistru Worschechovi. Jenže stádo ovčáka Wilhelma je o dobrých padesát let starší. Tedy tradice ještě bohatší. A ovčák sám — loňského roku získal primát v kraji.

Ale svého největšího triumfu se dožil na loňské celostátní aukci chovatelů, která probíhala v Přerově.

»Bude to, Karle, těžké,« říkal Wilhelm, když oba uznale oceňovali sou-těžní zvířata, zvláště pak Meriny slovenských chovatelů.

Avšak tachovští státní chudelatři berani vzbudili obdiv hned od první chvíle. Bylo vidět, že o výsledku už není pochyb. A skutečně. Ovčácký mistr Worschech si vezl první cenu a zlatou medaili, ovčácký mistr Wilhelm druhou cenu a stříbrnou medaili.

Mají přirozeně radost. Vždyť dobyli uznání nejen sobě, ale i státnímu statku, na kterém pracují.

A říkají-li dnes oba, »letos to musí být ještě lepší, nejsou to slova přehy. To jen ve vši skromnosti vyjadřují svůj poctivý poměr k práci, kterou milují celým srdcem.

Tak tedy žijí mezi námi jedni z našich německých spoluobčanů. —js—

Kozel zahradníkem

Pan profesor Stránský se jal koncem ledna vysvětlovat, že on a jiní z jeho kruhů jsou náramní demokraté. Právil to takto: »...my ve vyznání nerozněmáme vyhoštění obyčejné a prominenty.«

Pokud se nazývá vyhoštěncem, správně dří. Má zřejmě stále v morku, jak byl doslova vyhnán rozloženými lidmi ze své ministerské židle. Ale druhá část jeho tvrzení už kulhá na všechny čtyři. Jeho výlevy o rovnosti emigrantů připomínají kázání kozla o zahradnictví...

Kdopak mu může věřit, že se staví do jedné řady s prostými lidmi, že se považuje za jednoho z nich? Vždycky se nad lidí vypínal, považoval se za někoho lepšího, vyššího. O prostých lidech mluvil jako o ulici — a to už v předválečné republice, jak je u nás v živé paměti i v starých parlamentních protokolech... V tom si nezádá nic se Zenklem, Peroutkou a podobnými.

Víme, jak se rozduřené ohrazoval, když po válce přicházeli do Ná-

rodního shromáždění a úřadoven vlády deputace rolníků a dělníků. To se zlobil, že tam nemají co dělat.

Bylo po válce do konce období, kdy měl pan profesor Stránský zvláště vhodnou příležitost prokázat svou náklonnost k prostým lidem — to bylo období, kdy zastával úřad ministra spravedlnosti. A co tehdy dělal? Proti všem zájmům prostých lidí vytahoval z kriminálů všechny zručnější kolaboranty, šmelináře, šejdiře a národní zrádce, především zprofanované politikáře.

Stavěl se na rovno s prostými lidmi? Ani ho nenapadlo! Ty jen urá-žel — a bratril se naopak s agrárními velmoži.

Že by se teď tedy nějak změnil? Kdo by mu to měl uvěřit?

Na jeho slova nikdo nic nedá. A skutky o svém »demokratickém« smýšlení nikoho přesvědčit nemůže. Protože takové skutky prostě nekoná. -kzv-

»Gesto« Kenetha Millera

Čs. krajané v Chicagu konali výroční schůzi, na níž se hovořilo také o pomoci čs. emigrantům do táborů v západním Německu a Rakousku. Krajané zaslali do táborů balíky a také podepisují emigrantům záruky pro cestu do USA.

Nechť však krajané vědí, jak je nakládáno s jejich porozuměním pro situaci čs. emigrantů v táborech. Pro zpronevěry a nepořádky byl odvolán evropský ředitel American Fund for Czechoslovak Refugees B. S. Hrubý. A kdo nastoupil na jeho místo? Jistě Keneth Miller. Co je to za »ředitel«, ukazuje jeho dosavadní činnost.

Miller si je vědom toho, že pro výkon jeho funkce je nutná popularita. Rozjel se tedy po uprchlických táborech rozsévát viru v lepší život. Slibuje — jako to dělal Hrubý — věnovat zvláštní pozornost situaci těch uprchlíků, na jejichž schůzi se právě octl. Zajel taky do

Salzburku v Rakousku, a aby jeho slova nebyla v rozporu se skutky, rozhodl se věnovat 130 šilinků (slovy: sto třicet!) ve prospěch čs. uprchlíků. Gesto hodné chvály, což? Emigranti Přemil a Hasoň mu za to zapěli hodné krásných slov v salzburském »Informačním zpravodaji«; dělají z něj lágrového Mesiasše.

130 šilinků »ve prospěch čs. uprchlíků« nestačí sice na zakoupení páru zimních bot ani pro jednoho uprchlíka, ale na láhev vína pro vedoucí činitele se hodí. Mr. Miller mohl sice být při svém platu 6000 šilinků měsíčně, plynoucích mu z titulu evropského ředitele American Fundu, i pro ně štedřejší — ale proč by to dělal, když přece ví, že co nedá on, dají čs. krajané z Chicaga!

Jenomže z toho nic nemají potřební uprchlíci v táborech, ale zas jen Mr. Miller a jemu podobní, do jejichž kapes a hrdel se propadají dobře miněné dary krajanů. -kzm-

UPOZORŇUJEME VŠECHNY EMIGRANTY, že je možno se i po skončení války amnestie vrátit do vlasti. Podmínky amnestie jsou uplatňovány při návratu i nadále — jak to potvrdil ve svém novoročním poselství prezident republiky Antonín Zápotocký. Upozorňujeme na to proto, že jsou nám stále méně připady emigrantů, kteří nevědí nejen o tomto poselství, ale dokonce ani o vyhlášení amnestie z května minulého roku. Je důležité, aby se každý, kdo před časem opustil nedovoleným způsobem území republiky a chce se vrátit do vlasti, obrátil se žádostí o návrat na čs. zastupitelský úřad v té zemi, kde právě žije. Tam dostane všechny potřebné informace i pomoc.

Nikomu nedovolíme zasahovat do našich věcí

Keby sa niekto z tých, ktorí na Západě hlásali, že krajina, která sa pripojila ku komunizmu, stráca svoju nezávislosť a jej ľud je zbavený práv a slobody, opýtal niektorého z našich občanov, či túži po tom, aby sa k nám vrátili Petšchovia, Larischovia, Batovia a Schneiderovia, dostal by úprimnú jadrnú odpoveď, s ktorou by sa asi na verejnosti nechválil. Pretože náš ľud si už neželá vládu kapitalistov a statkárov. Vládne si sám a otvára sa pred ním brána ozajstného šťastia a slobodného života.

Šťastný a spokojný život nášho ľudu vyvoláva znepokojenie v niektorých vládnucích kruhoch na Západe. Ukázala to v minulých dňoch takzvaná deklarácia, prijatá na záver rokovania medzi prezidentom USA pánom Eisenhowerom a britským predsedom vlády A. Edenom, z ktorej tiež je vyššie uvedený citát.

Autori tejto deklarácie nehanobne zahŕňajú do vnútorných vecí krajín socialistického tábora s tvrdením, že ľud týchto krajín nemá žiadne práva a slobody, že mu treba dať možnosť, aby si vraj určil vládu podľa svojej vlastnej voľby.

Aká ironia! Čo si má o takom tvrdení myslieť náš ľud, ktorý v Prahe hostil bývalého prezidenta Guatemaly plukovníka Arbenza, ktorý na tlačovej konferencii s našimi novinármi ukázal na jednom z mnohých príkladov pravé

ponímanie takzvaných »amerických slobod«. Plukovník Arbenz to dokumentoval na jednom z rozhovorov s vtedajším veľvyslancom USA v Guatemale G. Peurifoyom. Peurifoy v tomto rozhovore žiadal, aby guatemalská vláda zasahovala do činnosti odborov a robotníckeho hnutia v krajine a aby pozemkovú reformu — ktorú vláda uskutočňovala — robila tak, ako si to želajú americké monopoly.

Plukovník Arbenz vtedy Peurifoyovi odpovedal: »O vnútorných veciach krajiny nebude guatemalská vláda diskutovať s nikým iným ako s vlastným ľudom.« Keď nepomohli »diplomatické zákroky« podobného druhu, rôzne vyhrozenia, začali sa — ako je všeobecne známe — ozbrojené intervencie proti Guatemale.

»Americkí diplomati sledovali v Guatemale jednoducho jeden cieľ: zastaviť vývoj v našej krajine,« vyhlásil plukovník Arbenz na tlačovej konferencii.

A čo je pravým dôvodom výmyslov v uvedenej deklarácii? — Že sa monopolom nepodarilo zastaviť vývoj v Československu, že do ich vrecák už neplynú bezpracné zisky ako za vlády kapitalistov, že nemohli s vývojom v Československu skončiť na spôsob Guatemaly. Preto podľa nich tam, kde nevládnu monopoly, nežijú ľudia slobodne a nemajú žiadne práva.

Ale čo odpovie americký občan, keď sa ho náš robotník opýta, či má právo

na prácu, právo na odpočinok, právo na vzdelanie, zabezpečenie pre prípad nemoci? Pokrčí ramenami a bude sa mu to azda zdať neuveriteľné.

Ale všetky tieto práva a slobody vyplývajú u nás z ľudovodemokratického zriadenia a z nastupenej cesty k socializmu. A do tej si nenechá hovroť žiadnymi deklaráciami a špinavými ohováračkami, ktoré na jeho adresu vedú niektorí verejní a politickí činitelia na Západe.

Podľa autorov deklarácie sme vraj závislou krajinou. Ale sme presvedčení, že by sme sa v očiach našich nepriateľov stali ihneď nezávislou krajinou — len keby sme zrušili spojenectvo so Sovietskym sväzom a ostatnými krajinami tábora socializmu, keby sme dovolili hovoriť imperialistom do našich vnútorných vecí, ako to tiež žiadali svojho času od bývalého guatemalského prezidenta Arbenza. No takú »nezávislosť« si u nás nikto neželá.

Ľudia u nás si vedia porovnať, ako žili v kapitalistickej republike — a ako žijú teraz. Vedia si porovnať buržoáznu »slobodu« a skutočnú slobodu ľudovodemokratickú. Vedia, aké mali »práva« vtedy — a aké majú dnes. Napokon už postoj našich ľudí k balónom »Slobodnej Európy« dáva pádnú odpoveď: vymoženosti, ktoré nám plynú z ľudovodemokratického zriadenia, sa nikdy nevzdáme.

ANDREJ BARTŮK

Smutná bilance „exilu“

V rozpätí niekoľkých týždňov obdržala redakcia »Hlasu domova« řadu obsáhlych dopisů od jednoho ze svých kanadských čtenářů — O. S. Poprosil nás, chom neuváděli jeho plné jméno. Vám, kteří žijete za hranicemi, není třeba tuto prosbu vysvětlovat.

Chceme naše čtenáře postupně seznámit s několika výňatky z těchto dopisů, které výstižně líčí poměry v emigraci a které jistě promluví mnohému z z duše.

Sám mezi politické uprchlíky nenáležím. Nevyhnuť jsem se však tomu, že jsem byl mezi ně zařazen. Kdo přecházel ilegálně hranice, dostal se chť nechtě do sběrných lágrů. Tam každý na vlastní kůži poznal, jak šalebnou hru s námi sehráli ti tam nahoře, kteří nás lákali za hranice a slibovali nám hory doly.

Nikdy se o uprchlíky nestarali. Prošel jsem několik lágrů a nikde jsem se nepotkal s jediným politickým předákem. Ti měli ulité peníze zde na Západě a kromě toho věděli různá státní tajemství, která byli ochotni kdykoli prodat, a tak se jim dostalo přízně vysokých amerických kruhů. Dostali politický asyl v Americe.

Ano, oni je dostali, avšak obyčejní utečenci ne. Do Ameriky se dostalo těchto uprchlíků nejméně. Byli verbováni do Austrálie a Brazílie, do Afriky a všude tam, kam se ani čertu nechtělo. Co však si měli počít, když jim byla Amerika uzavřena? Jen na vysoké záruky příbuzných a ručitelů mohlo se emigrovat i do Ameriky.

Jinak o nás Amerika zájem neměla a nemá. Nemají ho ani ti čeští a slovenští političtí předáci, kteří se tu usadili. Ti mají jiné starosti.

Je až neuvěřitelné, kolik je zde politických skupin a všechny se rvou mezi sebou o vládu nejen tady, ale i o budoucnost doma, až prý se to převrátí. Žebrají na kolenu před americkými státníky o dolary. Na víc se nezmohou. Svým haštežením se už dávno připravili o veškerou vážnost.

Dnes mají strach, že návratem uprchlíků do vlasti se ještě více oslabí jejich pozice. A proto nám vyhrožují, že kdo se rozhodne pro návrat, je zrádce. Jde rovnou do pekla a podobně. Tak jsem to četl svého času v »Novém domově«. Na takle osočování máme jen jedinou odpověď: — Jestli jsme se dopustili zrahy, pak to byla zrada na naší vlasti, na našich domovech, na nás samých. Odvrátili jsme se od rodiny krovů a šli za domněle lepším životem. A ukázalo se, že tu není tento lepší život, že neexistuje vybařený Západ. Mnozí z nás chtějí nyní tuto zradu napravit.

HLEDÁJÍ SE...

Novoroční projev presidenta republiky Antonína Zápotockého, který otevřel občanům, opustivším republiku, cestu zpět do vlasti i po uplynutí lhůty amnestie setkal se s velkým ohlasem nejen ve vašich řadách, ale i zde v republice. Vzbudil novou naději vašich drahých, že se s vámi opět šťastně shledají, že zase u tají doma ty, kteří se z nejruznějších příčin nemohli vrátit do vlasti ve lhůtu stanovené amnestií.

S prosbou, abychom vypátrali jeho bratra, obrátil se na nás Jan Stránecký z Brna. Jeho bratr JUDr. Vilém Stránecký, narozený roku 1911, posledně bytem v Brně, opustil republiku koncem dubna nebo počátkem května 1948.

»Jedinou zprávu« píše Jan Stránecký, »jsem od něho obdržel v roce 1953 až 1954, kdy jsem dostal pohlednici z Nizargarských dopisů. Jinak o něm nemám nejmenších zpráv. Podle výpovědi navrátilců se uprchlíků je zřejmě, že mnozí z nich o amnestii ani nevědí nebo že jsou o životě v Československu nesprávně informováni. Mám tedy v úmyslu bratrovi napsat a vyzvat ho k návratu domů. Potřeboval bych však zjistit jeho adresu.«

»Odpověď bez prostředníka«

Podle Vašeho dopisu souhlasíme s místem č. 2. Tam se obraťte na našeho představitel, který je informován a pověřen jednáním. A. N.

Nedáme nic na slova těch, kteří zřekli domova a vlasti, dopustili se dy na svých rodinách i na rodné zřikají si vlastenci a při tom ochotní bojovat třebas proti vlastní lidem, kdyby to bylo třeba. S klí odpřisáhnou, že se postaví proti publice, kdyby Amerika vedla v protě Československu, a tomu ř vlastenectví!

A tyto lidé by chtěli mluvit jména národa, ačkoli toto právo nemají, něvadž k národu nepřináležejí. Let ostatní se odhalili už v roce 1911, když dali slib Americe asi těmto slova: »Poněvadž se chceme stát občany jených států, považujeme za svoji vinnost nablídnout se Americe jako školení letci a vycvičení vojáci a bvat s Amerikou proti každému, kdo bude přátel s Ruskem.« Kdyby ně pochyboval, naleznou příslušný výřek v novinách.

Amerika je vybíravá. Ta hned každého neadopuje za vlastního. Čanství se nedává nespolehlivým lid A proto ti, kteří se po svém útěku hranice stali americkými občany, kdy nic k svému domovu a k své vlasti nechtěli. Byli to političtí kariéristé prospěcháři lidé. Táhlí na Západ dolarem a za bohatstvím.

A tihle lidé se dnes vydávají za přstavitel »odboje«! Odvolávají se nás jako na své stoupence, a proto brání zuby nehty tomu, abychom vraceli do vlasti. Jistě je, že těžko i dou moci hovořit o odboji, až se i nepolitici, kterých je většina, vrátí ke svým rodinám. Pak budou mít »odboj«. Proto nám vyhrožují, př nám slibují v budoucnu vězení a šibe ce, jestliže se vrátíme do vlasti.

Ale my jsme rozhodnutí napravit svou chybu. Mohou si nám hrozit, č chtějí. Kdyby mělo někdy dojít k se du, nebudou soudit oni nás, ale my. Nechceme už žít mezi těmi, kteří ř špinili a zradili národ, domov a vlas Veřejně se jich zřikáme.

Je nás mnoho, kteří jsme rozhodn se vrátit. Je čestnější a rozumnější p znat se k chybě a chtít ji napravit, n setrávat v omylu. Vratme se ke své rodinám a vynahradme jim bolest, ki rou jsme jim způsobili.

Padli si do náruče aneb povedená koalice

Není to tak dávno, co vydržovatelé »Svobodné Evropy« poslali do Mnichova Julia Firta, aby to tam nějak pozvedl. Dvakrát se mu z New Yorku nechtělo, ale co dělat, když jde o prebendu — a těch v »exilu« pomalu ubývá. Slibovali si, že zavede do čs. oddělení »Svobodné Evropy« pořádek, zvedne pokleslé brady a postará se o zlepšení vysílaných pořadů i o jejich vyšší účinnost.

Ale nic takového se nestalo. A tak je teď Firt zase na »koberečku« v New Yorku. Jel pro změnu nerad zase tam, ačkoli jinak jej americké podnebí vždycky táhlo... Ono není nic milého do stávat do žebor za neschopnost...

A není divu, že do nich dostává. Ani nejzaslepenější nepřátelé Československa nemohou totiž nevidět, že je »svobodoevropské« vysílání na huntě. Tím spíše jsou dopálení, když se to děje za jejich peníze...

»Svobodná Evropa« obehrává pořad dokola své otřepané šlagra, takže posluchači mohou už napřede určit, o čem bude mluvit. Vědí, že v únoru jim budou servirovány události z února 1948, že v dubnu se dostane »poučení« rolníkům, jak si mají počínat v jarních pracích, k 1. máji že přijdou relace o »nesvobodě« dělnictva v ČSR — a tak podobně...

A tak se hledá východisko z krise, v níž se »Svobodná Evropa« potácí. Při tom se ovšem hledají také noví spolu-

pracovníci, kteří to mají nějak vytrhnout.

Kdo má pomoci? Nikdo jiný — než němečtí revanšisté-sudeťáci. Maska, kterou si lidé kolem »Svobodné Evropy« nasazovali, teď spadla dokonale. Bylo sice známo, že leckdo z nich má k sudeťáckým neofašistům hodně blízko, ale přece se jen neodvažovali vystoupit s odkrytým hledím. Věděli, že by tím popudili i mnohé a mnohé řádové emigranty, na jejichž přízni se přiklívají. Nu — teď je té schovávače konec.

Proto se připravuje ve »Svobodné Evropě« nová reorganizace a revanšistům se nahonem chystají místa. Navštěvuje tomu i počínání jejich mluvčích. V tiskovině »Der Sudetendeutsche« se píše zdrženlivěji a volí se opatrnější výrazy o »henešovicích«. Sudeťáci zkrátka obracejí na čtyřáku.

Příznačné je, kdo všechny ty změny prozradil. Zatím co »Svobodná Evropa« je o chystaných opatřeních zticha, »Der Sudetendeutsche« 21. ledna t. r. uvedl, že novými spolupracovníky vysíláče jsou jmenování slovenský »demokrat« Beluš, dále bývalý lidovec Pavel Tigríd, sociální demokrat Holešovský a Eliáš. »Der Sudetendeutsche« o tom píše: »Tigríd má věst německé vysílání a spolupracovat se sudeťskými Němci.« List píše dále, že má odjet do Mnichova také Peroutka, aby rovněž jednal se sudeťskými Němci o vysílání...

Nu, budou to mít revanšisté vydařené kvartýlmachy...

Tigríd je znám již jako tvůrce osobitě metody pro »sbratřování« českých a slovenských zaměstnanců vysíláče. Tato metoda je založena na bujných pitkách a divých orgiích. Jistě mu tedy nebude obtížné rozšířit tuto sveráznou »sbratřovací« metodu i na sudeťáky.

Ze Peroutka má dělat Tigrídovi v tomto úkolu kvalifikovanou posilu — nepřekvapuje. Každý ví, že se dovede zkušeně točit podle větru. Když dal vydržovatelé »Svobodné Evropy« pokyn, aby si tam padli do náruče s revanšisty — bude jej Peroutka přesně plnit. Vždyť jde o zájem jeho kapsy.

»Svobodoevropský« trojský kůň se tedy dostává na novou dráhu. A Peroutka s Tigrídem vystupují z jeho útrob jako pokrevní bratři sudeťáků. Stloukají to tam povedenou koalici. Je otázka, jak toto staronové spřežení, beztak už dost zchromlé, obstojí před rozhořčením prostých emigrantů. U nás to ani nepřekvapuje. Říká se: svůj k svému — a proto je nám jasné, že se Peroutka s Tigrídem objímají s revanšisty. Spojili by se třeba s čertem, kdyby jim z toho vzešla nějaká výhoda. Ale jak to přijmou ti řádoví emigranti, kterým se stavěli do očí jako nějakí vlastenci?

Nelze očekávat, že by hodlali k prosazování revanšistů do »Svobodné Evropy« mlčet a že by potichu spolkl i bratření Peroutku a Tigrídu s těmi, kdo si zase dělají zuby na naše pohraničí... V. K.

Vzdušné zámky se hrouť

Různí západní politikové začali v poslední době projevoval nemístnou starostlivosť o lidové demokratické státy. Průchod této náhle »pěči« dali v t. zv. »národních poselstvích« a v různých prohlášeních, naposled ve společném prohlášení presidenta USA Eisenhowera a britského premiéra Edena. Žádali v nich svobodu pro »ujarmené« národy střední a východní Evropy. Naši lidé jim na to odpověděli, že udělají lépe, když se nebudou plést do takových věcí, o nichž je už dávno z vůle našich národů definitivně rozhodnuto, ať už se to někomu na Západe líbí nebo ne.

Jiná ovšem byla reakce u emigrantských špiček. Taková poselství a prohlášení, to je pochopitelně voda na jejich mlýn. Okamžitě se jali utěšovat (po kolikáté už!), že až se Československu dostane ze Západu té slibované »svobody«, tak se zase vrátí a pochopitelně při tom nepřijdou nijak zkrátka. Což o to. Smysl pro realitu nebyl nikdy jejich silnou stránkou. Těžko bychom spočítali, kolikrát si už stavěli podobně vzdušné zámky a jak jim po-

tom vždycky sklaplo. Tentokrát je s výšín sráží dokonce jeden z jejich vlastních řad. Je to bývalý generální tajemník čs. ministerstva zahraničních věcí dr. Arnošt Heidrich, s nímž otiskli 6. února interview v »New York Herald Tribune« známí američtí komentátoři bratři Alsopové.

Oba komentátoři se nejprve zabývají společným prohlášením Eisenhowera a Edena o »stamilionech lidí v zemích, jež kdysi bývaly nezávislé a konstatují, že tato zmínka je čistě formální. Nikdo prý si už nemyslí, že bude učiněn nějaký vážný pokus osvobodit tyto státy.

Přecházejí pak k vlastnímu rozhovoru s dr. Heidrichem, který se celý nese v tónu zoufalství a nappřstě beznaděje nad vyhlídkami a perspektivami emigrantských pohlavárů. Avšak nechme mluvit komentátory. »Ženeva — katastrofa, pohroma,« říká s prudkým gestem obou rukou Heidrich. »Každý rok něco získají (tím je myšlen Sovětský svaz a lidové demokratické státy — poznámka H. D.), ale teď je to mnohem

horší. Před tím (nyní Heidrich hovoří na adresu Američanů — pozn. H. D.), to jste něco měli. Báli se vašich bomb. Ale teď — nic.«

Na otázku, jak je to s tou politikou »osvobozování«, odpovídá Heidrich: »Jsem velmi pesimistický. Skeptický.« — »Nyní však« — kladou komentátoři další otázku — »musí inteligentnější Češi jistě pochopit, že Československo nebudě osvozeno?« Ličí pak, kterak Heidrich skládá své krátké ruce těžce do klína a jak po přechvilu i jeho oči začnou zářít a stará. »K životu je zapotřebí naděje,« říká Heidrich. — »Pak,« dodávají bratři Alsopové, »se těžce zdá, že vyrazí na dlouhou cestu k domku, kde žije zatvorená a nelogická dále.«

Zatvorená a nelogická. A k tomu ještě docela marně. To jsou ta pravá označení pro plány utečeneckých vůdců. Neboť nikdy, i kdyby jim to slibovalo třebas stokrát víc »národních poselství« a prohlášení západních vládních činitelů, nemohou dojít a nedojdou uskutečněni. B. J.